

Utlåtande 2015:152 RII (Dnr 329-1203/2014)

Dig In - digital arkivstrategi för Stockholms stad

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Den digitala arkivstrategin Dig In godkänns och ges namnet ”Dig In -Strategi för digital informationsförsörjning i Stockholms stad”.
2. Kulturnämnden ges i uppdrag att utarbeta en handlingsplan för realiseringen av strategin. Utformandet av handlingsplanen ska ske i samverkan med stadens verksamheter.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Ärendet

Kulturnämnden har gett stadsarkivet i uppdrag att utarbeta en arkivstrategi för Stockholms stad, samt att föreslå åtgärder och genomföra aktiviteter för att förverkliga offentlighetsprincipen i det digitala sammanhanget. Uppdraget bestod av fyra inriktningar:

- Att ta fram en digital arkivstrategi.
- Att delta i stadsledningskontorets arbete med Öppna data.
- Att etablera PSI-labbet som kunskapsuppbyggande projekt.
- Att genomföra kunskapsspridande aktiviteter.

Arkivstrategin pekar ut sex prioriterade områden inom vilka insatser behöver genomföras. Strategin ska realiseras med stöd av en handlingsplan, som

stadsarkivet kommer att utarbeta tillsammans med stadens verksamheter.

Arkivstrategin består av följande punkter:

1. Samsyn: Inom staden etableras samsyn kring behovet av en effektiv digital informationsförsörjning.
2. Samverkan: Strukturerad samverkan mellan ansvariga för digital informationsförsörjning stärks.
3. Kvalitet och autenticitet: All information i staden skapas och struktureras så att kvalitet och autenticitet kan bekräftas.
4. Standarder: Stadens informationsstandarder ger bättre tillgänglighet till information.
5. Ökad användning: Informationens användning ökar och användbarheten förbättras.
6. Informationsvärdering: Staden bedriver en systematisk informationsvärdering.

Beredning

Ärendet har initierats av kulturnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden, stadsdelsnämnderna i Enskede-Årsta-Vantör och Östermalm, revisionskontoret samt Stockholms Stadshus AB.

Överförmyndarnämnden och Revisionskontoret har aktivt avstått från att lämna remissvar.

Stadsledningskontoret ser positivt på förslaget att lyfta dessa frågor i form av en strategi för hela staden, men förordar att strategin görs mera tydlig. Innebörden av flera av strategins sex punkter anser de något oklar. Förutom att strategin behöver konkretiseras kan vissa begrepp behöva ses över och förklaras. Det kan exempelvis vara mer angeläget att tala om en strategi för informationshanteringen överlag i staden, än om en digital arkivstrategi.

Arbetsmarknadsnämnden ställer sig positiv till strategin som ett stöd för stadens verksamheter att kunna bevara och tillhandahålla digital information på ett effektivt, likartat och tillgängligt sätt.

Exploateringsnämnden och trafiknämnden är i sitt gemensamma svar positiva till att en digital arkivstrategi upprättas men anser att det krävs väsentliga tydliggöranden och avgränsningar. *Fastighetsnämnden* stödjer förslaget till digital arkivstrategi. Nämnden ser också att omvärldsperspektivet

bör lyftas fram tydligare i strategin för att säkerställa att de beslut som fattas och åtgärder som genomförs avseende digital informationshantering och informationsförsörjning är i linje med den generella utvecklingen inom området.

Idrottsnämnden delar stadsarkivets uppfattning om vilka områden som bör prioriteras i strategin och anser att det är viktigt att stadsarkivet ges i uppdrag att utarbeta en handlingsplan i nära samverkan med stadsledningskontoret, förvaltningar, bolag och andra intressenter.

Kyrkogårdsnämnden ser positivt på förslaget till digital arkivstrategi och har i övrigt inga egna synpunkter i ärendet.

Socialnämnden tillstyrker förslaget till digital arkivstrategi. I nuläget finns det frågor som behöver tydliggöras för att skapa den samsyn som är grunden för god offentlighetsstruktur i staden. En digital arkivstrategi som kompletteras med en handlingsplan bör kunna lägga en bra grund för hanteringen av digitala allmänna handlingar i staden.

Stadsbyggnadsnämnden har inget att erinra mot strategin. De påpekar dock vikten av att handlingsplanen tas fram i samverkan med alla inblandade parter. Nämnden ser positivt på de utpekade områdena och stödjer behovet av standarder och samsyn.

Servicenämnden menar att de prioriterade områdena/målen i förslaget ger tydliga utgångspunkter för stadens fortsatta arbete när det gäller informationsförsörjning. Strategin innehåller dock inte några vägledande resonemang eller aktiviteter för hur målen ska realiseras. Det är angeläget att genomförandet kan konkretiseras i det fortsatta arbetet samt att stadens erfarenheter på området då tas tillvara.

Utbildningsnämnden har inga invändningar eller tillägg att göra till förslagen arkivstrategi. Strategin är tydlig och genomarbetad och med en kompletterande handlingsplan kommer förutsättningarna att leva upp till gällande lagstiftning och stadens ambitioner inom området att stärkas.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade att delvis godkänna kulturnämndens förslag och därutöver anföra följande: Vi anser att ambitionen att Stockholm ska ha ett transparant informationshanteringssystem som central resurs för medborgare, organisationer och näringsliv är god. Det vi tycker saknas är dock en grundlig konsekvensutredning kopplad till strategin. I strategin hänvisas dock till en handlingsplan som förväntas konkretisera det fortsatta arbetet.

Äldrenämnden stödjer förslaget och instämmer i att en modern arkivstrategi för stadens gemensamma digitala informationsförsörjning behövs för att säkra en god offentlighet och insyn.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd ser stora fördelar med ökad digitalisering och förordar en snabbare utveckling men vill särskilt lyfta fram att förslaget till strategi i högre grad än nu bör lyfta fram behovet av en ökad digital informationsförsörjning i staden eftersom en sådan ger ökad effektivitet i förvaltningarnas verksamheter.

Östermalms stadsdelsnämnd är positiva till förslaget om en digital arkivstrategi. De anser att förslaget utgör en bra grund till samsyn kring den digitala informationsförsörjningen inom Stockholms stad.

Stockholms Stadshus AB är, tillsammans med bolagen, överlag positiv till förslagen i den digitala arkivstrategin. Det är bra att strategin ska stödjas av en konkret handlingsplan, som utarbetas i samverkan med bland annat stadsledningskontoret, bolag och förvaltningar.

De anser det dock centralt att, i den fortsatta processen, ta hänsyn till respektive nämnds/bolags specifika verksamhet, organisation och de regelverk och den lagstiftning som styr arbetet.

Mina synpunkter

Stockholms stad ska ha en transparent informationshantering, en transparens som säkerställer demokratin idag och i framtiden.

Genom kommande handlingsplan konkretiseras och tydliggörs realiseringen av strategin. Utformandet av handlingsplanen ska ske i samverkan med stadens nämnder och bolag för att garantera hela stadens fortsatt goda informationshantering i situation där mängden information ökar mycket kraftigt. Stadsarkivet har ett övergripande ansvar att stödja stadens verksamheter i detta arbete

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Dig In - digital arkivstrategi för Stockholms stad

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Den digitala arkivstrategin Dig In godkänns och ges namnet ”Dig In - Strategi för digital informationsförsörjning i Stockholms stad”.
2. Kulturnämnden ges i uppdrag att utarbeta en handlingsplan för realiseringen av strategin. Utformandet av handlingsplanen ska ske i samverkan med stadens verksamheter.

Stockholm den 2 december 2015

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Roger Mogert

Ulrika Gunnarsson

Remissammanställning

Ärendet

Kulturnämnden har gett stadsarkivet i uppdrag att utarbeta en arkivstrategi för Stockholms stad, samt att föreslå åtgärder och genomföra aktiviteter för att förverkliga offentlighetsprincipen i det digitala sammanhanget. Uppdraget bestod av fyra inriktningar:

- Att ta fram en digital arkivstrategi.
- Att delta i stadsledningskontorets arbete med Öppna data.
- Att etablera PSI-labbet som kunskapsuppbyggande projekt.
- Att genomföra kunskapsspridande aktiviteter.

Arkivstrategin pekar ut sex prioriterade områden inom vilka insatser behöver genomföras. Strategin ska realiseras med stöd av en handlingsplan, som stadsarkivet kommer att utarbeta tillsammans med stadens verksamheter.

Arkivstrategin består av följande punkter:

1. Samsyn: Inom staden etableras samsyn kring behovet av en effektiv digital informationsförsörjning.
2. Samverkan: Strukturerad samverkan mellan ansvariga för digital informationsförsörjning stärks.
3. Kvalitet och autenticitet: All information i staden skapas och struktureras så att kvalitet och autenticitet kan bekräftas.
4. Standarder: Stadens informationsstandarder ger bättre tillgänglighet till information.
5. Ökad användning: Informationens användning ökar och användbarheten förbättras.
6. Informationsvärdering: Staden bedriver en systematisk informationsvärdering.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 augusti 2014 att godkänna förslaget till ”Dig in – Digital arkivstrategi för Stockholm”, samt föreslå att kommunfullmäktige godkänner strategin och ger kulturnämnden i uppdrag att utarbeta en handlingsplan för realiseringen av strategin.

Stadsarkivets tjänsteutlåtande daterat den 26 augusti 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stads verksamheter ska ha Sveriges mest transparenta informationshantering. En transparens som främjar medborgarnas insyn, näringslivet och den ekonomiska utvecklingen och som säkerställer öppenheten och demokratin idag och i framtiden.

Med utgångspunkt i 2010 års Chydeniusinitiativ arbetar Stadsarkivet för att bli världsledande när det gäller att utveckla öppenheten i de offentliga arkiven.

Den svenska offentlighetslagstiftningen garanterar alla en god tillgång till den information som skapas i det offentliga. Stadsarkivet ansvarar för att stödja stadens verksamheter i deras arbete med att skapa denna tillgång. Genom den digitala utvecklingen har mängden information ökat mycket kraftigt, något som kräver utveckling av strategier för att säkra en god offentlighet.

Som ett led i detta arbete har Stadsarkivet tagit fram denna arkivstrategi för digital informationsförsörjning som stödjer stadens arbete med att möta stockholmarnas och andra intressenters behov av tillgång till information och realiserandet av offentlighetsprincipen i det digitala sammanhanget.

I stadens verksamheter skapas hela tiden stora mängder information. Denna information är en central resurs för medborgare, organisationer och näringsliv. Förutom användning som minnes- och bevismaterial är den offentliga informationen en unik råvara att skapa tjänster och produkter av. Den utgör också en viktig förutsättning för verksamheternas förmåga att fungera effektivt.

Detta tjänsteutlåtande föreslår en digital arkivstrategi för Stockholms stad. Förslaget är framtaget på uppdrag av Kulturnämnden i juni 2013.

Strategin pekar ut sex prioriterade områden inom vilka insatser behöver genomföras. Strategin ska realiseras med stöd av en handlingsplan. Stadsarkivet utarbetar en sådan handlingsplan i nära samverkan med Stadsledningskontoret, förvaltningar, bolag och andra intressenter.

1. Samsyn: Inom staden etableras samsyn kring behovet en effektiv digital informationsförsörjning
2. Samverkan: Strukturerad samverkan mellan ansvariga för digital informationsförsörjning stärks
3. Kvalitet och autenticitet: All information i staden skapas och struktureras så att kvalitet och autenticitet kan bekräftas
4. Standarder: Stadens informationsstandarder ger bättre tillgänglighet till information
5. Ökad användning: Informationens användning ökar och användbarheten förbättras
6. Informationsvärdering: Staden bedriver en systematisk informationsvärdering.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, servicenämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden, stadsdelsnämnderna i Enskede-Årsta-Vantör och Östermalm, revisionskontoret samt Stockholms Stadshus AB.

Innehållsförteckning

Sid

Stadsledningskontoret	
Arbetsmarknadsnämnden	
Exploateringsnämnden och trafiknämnden	
Fastighetsnämnden	
Idrottsnämnden	
Kyrkogårdsnämnden	
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	
Servicenämnden	
Socialnämnden	
Stadsbyggnadsnämnden	
Utbildningsnämnden	
Äldrenämnden	
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd	
Östermalms stadsdelsnämnd	
Stockholms Stadshus AB	

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 oktober 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser positivt på förslaget att lyfta dessa frågor i form av en strategi för hela staden, men förordar att strategin görs mera tydlig enligt nedanstående.

Den digitala informationen hos myndigheterna har den senaste tiden växt explosionsartat. Även om metoder numera finns för att hantera informationen ur bevarandesynpunkt råder det ingen tvekan om att det fortfarande finns stora

utmaningar på detta område, inte minst när det gäller till exempel värderingen. Av den anledningen är det därför motiverat att tala om en strategi för den digitala informationen. Rutinerna för att vårda de analoga pappershandlingarna är sedan länge väl inarbetade. Det är således bra att frågorna lyfts upp till en högre nivå, i form av en allomfattande strategi för hela staden.

Långtifrån all information hanteras idag emellertid enbart i digital form. Hos stadsledningskontoret sker allt bevarande av de allmänna handlingarna ännu analogt. Det kommer att dröja innan samtliga handlingar bevaras digitalt. Sett ur det perspektivet är det därför mer angeläget att tala om en informationsstrategi överlag, som inte är bunden till det digitala mediet. Alla handlingar hos myndigheten, oavsett databärare, kan utgöra en viktig tillgång. Detta blir än mer tydligt om man ser vad strategin omfattar. Här talas till exempel om informationsförsörjning och om informationen som en resurs etcetera. Begreppet informationsförsörjning kan för övrigt med fördel närmare förklaras. Samma sak gäller för informationsvärdering.

Här finns också anledning att reflektera över ordet arkiv. I andra sammanhang, till exempel i den nya redovisningsmodellen för allmänna handlingar, processorienterad informationsredovisning, har ordet arkiv ersatts med information. Så är även fallet med begreppet informationshantering, som tycks täcka helheten på ett bättre sätt än vad arkivhantering gör. För att vara konsekvent kunde man överväga ett ordbyte även här. Juridiskt sett utgör naturligtvis den information som strategin tar sikte på myndigheternas arkiv, men ordet kan få felaktiga associationer. Av detta följer att det vore mera ändamålsenligt att tala om en informationsstrategi för Stockholms stad.

I strategin hänvisas till en kommande handlingsplan, som kommer att beskriva de sex arbetsområdena mera utförligt. Det är rimligt att strategin hålls övergripande. Det är samtidigt viktigt att strategin inte lämnar utrymme för olika tolkningar. Förslaget inrymmer en del oklarheter, till och med för personer som är insatta inom området. Några av strategins sex punkter är relativt intetsägande. De blir svåra att relatera till dagens informationshantering och man undrar om de överhuvudtaget behövs eller om andra arbetsområden inom informationshanteringen istället kan anses vara mera prioriterade.

Vad betyder det till exempel ”att etablera en samsyn om vad information är”? Här har vi ett regelverk att förhålla oss till, där detta redan är fastslaget. Eller att ”dela ansvaret för den digitala informationsförsörjningen mellan flera intressenter”? Vad är nytt och vad är det man avser att ändra på? Kommer det att gå att ”skapa och strukturera all information i staden så att kvalitet och autenticitet kan bekräftas” och vad är det för dokumentation om informationen som åsyftas? Vad avses med begreppet standarder? Är det internationella/nationella standarder eller standarder som är egenutvecklade i staden? I vilken utsträckning låter sig f.ö. standarder användas enhetligt i staden? Det skulle bli lättare att ta ställning till strategin om den kunde förtydligas på dessa områden.

Stadsledningskontoret efterlyser också en uttalad strävan i strategin att hantera och bevara information i enbart digital form. I strategin bör också frågan om informationsägarskap lyftas, i form av ansvar och roller. Detta gäller både för

information som finns hos flera myndigheter och som ännu inte har levererats till arkivmyndigheten samt för information som har det. I strategins tredje punkt bör därför ordet bearbetas tas med. Strategin bör också innehålla hur man ska arbeta med masterdata (som är den informationskälla som andra system hämtar sina uppgifter från) och det bör uttryckligen framgå att information ska lagras på ett ställe, men att den ska kunna användas och vara åtkomlig, baserat på användarnas/brukarnas/kundernas behov.

Slutligen bör det framgå att strategin, handlingsplanen samt övriga relevanta dokument omfattar hela staden. I vissa fall kan det bli aktuellt att överlåta en del frågor till myndigheterna själva. Det bör då tydliggöras genom delegation.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 september 2015 att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 9 september har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar förslaget till strategi som ett stöd för stadens verksamheter att kunna bevara och tillhandahålla digital information på ett effektivt, likartat och tillgängligt sätt. På sikt innebär det att det blir enklare för såväl medarbetare i stadens verksamheter, som för medborgare och andra intressenter att hantera och ta del av digital information. Detta skapar också bättre förutsättningar för att öka tillgängligheten för personer som idag har svårt att ta till sig av material och information på grund av funktionshinder.

Förvaltningen ställer sig positiv till ett förtydligande kring samsyn i hantering och innehåll för att säkra kvaliteten i informationen och dess tillgänglighet så att all information hanteras likartat oavsett vilken verksamhet i staden man vänder sig till. För att nå detta är det viktigt att inkludera alla verksamheter i stadens organisation. På så vis kan staden skapa samsyn och likvärdighet i informationshanteringen.

I det fortsatta arbetet är det viktigt att arbete som redan gjorts och görs, så väl centralt i staden som i förvaltningar och bolag, tas till vara genom ett nära samarbete mellan stadsarkivet och stadens övriga organisation. Ett arbete i denna riktning har redan påbörjats inom projektet eDok, där t ex standarder för eDok varit en punkt som varit föremål för samtal med stadens verksamheter, något som varit väldigt positivt för gemensam syn och likvärdighet.

Kontinuerlig information och eventuell utbildning för stadens verksamheter är

viktigt att förankra handlingsplan och strategi i hela organisationen och för att nå de mål som strategin satt upp.

Eventuella kostnader för förvaltningar och bolag som är förknippade med strategin och handlingsplanen bör annonseras tidigt i processen, så att det inte blir avgörande för möjlighet att leva upp till strategins mål.

Exploateringsnämnden och trafiknämnden

Exploateringsnämnden och trafiknämnden beslutade var för sig vid sina sammanträden den 24 september 2015 att som svar på remissen överlämna kontorens gemensamma tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Exploateringskontoret och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande daterat den 24 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoren är positiva till att staden upprättar en arkivstrategi för digital informationsförsörjning men anser att det krävs väsentliga tydliggöranden och avgränsningar.

Öppenhet, transparens, enhetlighet och tillgänglighet är viktiga parametrar i offentlig verksamhet, inte minst vad det gäller informationshantering.

Det är också högst väsentligt att i ett tidigt skede beakta arkivfrågor och hantering av utlämnande frågor i enlighet med offentlighetsprincipen, det vill säga redan då information skapas och nya IT-system utvecklas.

Strategi eller målbild

Förslaget till digital arkivstrategi utgör mer en övergripande målbild än en strategi. Även om det är tänkt att en handlingsplan ska upprättas bör det på ett konkret och tydligt sätt beskrivas hur målen ska uppnås. Eftersom förslaget är så övergripande finns det enligt kontoren en del otydligheter som behöver klargöras innan strategin kan fastställas av kommunfullmäktige. Flera av de fokusområden som pekas ut i arkivstrategin är mycket komplexa och det är därför viktigt att förtydliganden och avgränsningar görs innan arbetet med handlingsplanen påbörjas.

När ett förslag till handlingsplan har upprättats bör den skickas ut till berörda nämnder för synpunkter.

Digital arkivstrategi eller informationsstrategi

En grundläggande fråga som kontoren ställer sig är om strategin är en digital arkivstrategi eller en digital informationsstrategi? Enligt remissen arbetar stadsarkivet för att med 2010 års Chydeniusinitiativ som utgångspunkt bli världsledande när det gäller att utveckla öppenheten i de offentliga arkiven. Handlar den digitala arkivstrategin endast om att utveckla öppenheten i stadens arkiv eller omfattas all

information som genereras i staden av strategin, det vill säga även pågående information i förvaltningarnas och bolagens verksamhetssystem som ännu inte har arkiverats eller aldrig kommer att arkiveras? En betydande del av de digitala uppgifterna i verksamhetssystemen har endast en kortsiktig betydelse och kommer därmed att gallras istället för att arkiveras. Gäller strategin även denna typ av information?

Andra styrdokument inom IT-området

Stockholms stad har flera övergripande styrdokument inom IT-området, bland annat IT-program för digital förnyelse, e-strategi och en handlingsplan för vidareutnyttjande av öppna data från Stockholms stad. Innehållsmässigt överlappar den digitala arkivstrategin både e-strategin och IT-programmet, vilka överhuvudtaget inte omnämns i remissen eller arkivstrategin. En fråga från kontoren är därför hur förslaget till digital arkivstrategi förhåller sig till och synkroniserar med dessa styrdokument? Är den digitala arkivstrategin tänkt som ett komplement till dem? Kontoren anser att det finns en oklarhet om hur de olika styrdokumenten hänger ihop.

Om stadens förvaltningar och bolag ska kunna arbeta i enlighet med gällande program, strategier och handlingsplaner är det viktigt med tydlighet om vad som ska gälla och att avgränsningen mellan styrdokumenten klargörs samt att de är synkroniserade med varandra.

Ansvarsfrågan

Stadens IT-program för digital förnyelse, e-strategin och handlingsplanen för öppna data har upprättats av stadsledningskontoret medan den digitala arkivstrategin – som enligt kontorens tolkning verkar omfatta all information och informationshantering i staden – har upprättats av stadsarkivet. Detta skapar en förvirring om ansvarsfrågan. Ansvarsfrågan bör därför klargöras.

Arkivstrategi endast för vidareutnyttjande av information

Enligt stadsarkivets remiss är syftet med arkivstrategin för digital informationsförsörjning att stödja arbetet med att möta stockholmarnas och andra intressenters behov av tillgång till information och att realisera offentlighetsprincipen i det digitala sammanhanget. Kontoren menar att strategin fokuserar främst på ett vidareutnyttjande av information medan realiserandet av offentlighetsprincipen gällande digitala handlingar har hamnat i skymundan. Att hålla allmänna handlingar tillgängliga för medborgare är ett lagkrav och informationen är viktig för att stadens verksamheter ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt. Om information kan vidareutnyttjas är detta bra men är inte den främsta orsaken till att staden ska upprätta en arkivstrategi.

Fokusområde 1 - Inom staden etableras samsyn kring behovet av en effektiv digital informationsförsörjning

Samsyn beträffande stadens digitala informationsförsörjning ingår i såväl stadens IT-

program för digital förnyelse som i e-strategin och stadsarkivets förslag till digital arkivstrategi.

Kontoren håller med om att det behövs en samsyn kring behovet av en effektiv digital informationsförsörjning men anser att det krävs vissa förtydliganden. Hur förhåller sig de olika styrdokumenterna rörande IT-området i staden till varandra avseende fokusområdet samsyn? Vilka insatser behöver göras för att etablera samsyn och vilken myndighet i staden ansvarar för att detta utförs? Om den digitala arkivstrategin inte är avgränsad till att handla om arkivering utan om informationsförsörjning eller informationshantering i stort bör det vara stadsledningskontoret och inte stadsarkivet som ansvarar för frågan.

Kontoren konstaterar också att det behövs enhetliga begreppsmodeller, exempelvis vad det gäller begreppen informationsförsörjning och informationsvärdering som används i den digitala arkivstrategin. Beroende på om man arbetar med IT-frågor, arkivfrågor eller tillhör andra yrkesgrupper kan dessa begrepp ha olika innebörd.

Fokusområde 2 - Strukturerad samverkan mellan ansvariga för digital informationsförsörjning stärks

Kontoren anser att ansvarsfördelningen gällande stadens information idag är relativt tydlig men att den kan stärkas ytterligare. I vilka avseenden samarbetet behöver stärkas och ansvarsfördelningen förtydligas och hur detta ska gå till bör beskrivas i arkivstrategin.

Även i IT-programmet för digital förnyelse och i e-strategin omnämns samverkan. I e-strategin anges bland annat som behov av insats att man ska fastställa vem som äger och ansvarar för informationen. En gränsdragning mellan innehållet i dessa styrdokument och den digitala arkivstrategin behöver därmed göras.

Fokusområde 3 - All information i staden skapas och struktureras så att kvalitet och autenticitet kan bekräftas.

Enligt kontoren är detta fokusområde mycket viktigt. Informationens kvalitet och autenticitet men även aktualitet är avgörande för att den ska kunna användas i olika sammanhang. I denna punkt står det uttryckligen att det är all information i staden som avses, inte enbart det som arkiveras.

För att realisera detta fokusområde behövs, enligt arkivstrategin, tillgång till dokumentation om informationens sammanhang och hur den har skapats, samlats in och hanterats över tid i system och arbetsprocesser. I dagsläget arbetar stadens förvaltningar i enlighet med informationsredovisningsmodellen PIR (processororienterad informationsredovisning) där man beskriver informationen övergripande med utgångspunkt från processer i arkivbeskrivningar, hanteringsanvisningar och bevarandeförteckningar. I samband med att nya IT-system utvecklas och implementeras upprättas systemdokumentation och annan dokumentation, både gällande tekniken och om hur systemen ska förvaltas och användas.

Vilken typ av dokumentation är det som avses i fokusområde 3 i den digitala arkivstrategin? Är det något annat än de dokument som tas fram i arbetet med PIR och

den dokumentation som upprättas vid utveckling och förvaltningsetablering av verksamhetssystemen? Finns det några tankar om ytterligare stadsgemensamma rutiner för denna typ av dokumentation?

Fokusområde 4 - Stadens informationsstandarder ger bättre tillgänglighet till information

Ett av målen i stadens e-strategi är att en rationell och standardiserad informationsförsörjning ska prioriteras. Som en punkt under behov av insatser i e-strategin föreslås en övergång till en stadsövergripande informationsförsörjning enligt vedertagna internationella och nationella standarder för bland annat digital arkivering. I den digitala arkivstrategin handlar det om "stadens informationsstandarder" men enligt kontorens mening är det viktigt att man i så hög utsträckning som möjligt använder vedertagna standarder, vilket bör förtydligas i strategin.

Förslaget om att en central intressentstyrd organisation för att förvalta och utveckla stadens informationsstandarder etableras ställer sig kontoren positiva till, men det är då viktigt att den verkligen är intressentstyrd.

Fokusområde 5 - informationens användning ska öka och användbarheten förbättras

Även i stadens IT-program för digital förnyelse ingår användning av information och öppna data. Här är ytterligare ett exempel på att den digitala arkivstrategin behöver förtydligas. Hur förhåller sig styrdokumentet till varandra? Vad är stadsarkivets roll vad gäller informationsanvändning och öppna data jämfört med stadsledningskontorets? Det pågår dessutom redan olika arbeten i staden som rör informationsanvändning och öppna data. Är fokusområde 5 en egen del som stadsarkivet kommer att arbeta med? Finns det några tankar kring hur stadens verksamheter ska kommunicera och marknadsföra sitt informationsinnehåll? All information som genereras i staden är av olika skäl inte lämplig som öppna data, vilket också är viktigt att diskutera.

Den digitala arkivstrategin fokuserar på att informationen ska användas och att informationsinnehållet därför ska kommuniceras och marknadsföras. Att handlingar ska hållas tillgängliga för att säkra en god offentlighet eller hur detta ska göras i digital miljö är inte uttalat i den digitala arkivstrategin.

Användning av information är enligt kontorens mening inte bara viktigt för externa intressenter utan i första hand för den egna verksamheten.

Fokusområde 6 - Staden bedriver en systematisk informationsvärdering

Enligt förslaget till digital arkivstrategi förutsätter en effektiv digital informationsförsörjning att informationen värderas metodiskt och systematiskt och att det görs tidigt i processen. Kontoren tycker att begreppet informationsvärdering behöver definieras i arkivstrategin eftersom det är ett begrepp som tolkas olika av olika yrkesgrupper. Är informationsvärdering liktydigt med den genomgång som görs vid informationsklassningar av IT-system eller handlar det om att värdera om

information ska gallras eller bevaras alternativt en klassificering av hur känslig information är?

Om det med informationsvärdering menas att bedöma om handlingar ska bevaras eller gallras har staden redan ett regelverk kring denna fråga. I stadens arkivregler samt riktlinjer till reglerna beskrivs hur förvaltningarna och bolagen ska arbeta med bevarande och gallring. Vilket behov av insatser finns vad det gäller informationsvärdering?

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde 22 oktober 2015 att godkänner och överlämna fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Fastighetskontoret stödjer förslaget till digital arkivstrategi och ser att det är viktigt att staden tar sig framåt i arbetet med digital informationshantering och informationsförsörjning. Kontoret ser också att omvärldsperspektivet bör lyftas fram tydligare i strategin för att säkerställa att de beslut som fattas och åtgärder som genomförs är i linje med den generella utvecklingen inom området.

Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 september 2015 att som svar på remissen hänvisar idrottsnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 10 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Den svenska offentlighetslagstiftningen garanterar alla en god tillgång till den information som skapas i det offentliga. Genom den digitala utvecklingen har mängden information ökat mycket kraftigt, något som kräver utveckling av strategier för att säkra en god offentlighet.

I stadens verksamheter skapas hela tiden stora mängder information. Denna information är en central resurs för invånare, organisationer och näringsliv. Förutom användning som minnes- och bevismaterial är den offentliga informationen en unik råvara att skapa tjänster och produkter av. Den utgör också en viktig förutsättning för verksamheternas för-måga att fungera effektivt. Idrottsförvaltningen anser därför att

det är viktigt att stadsarkivet ges i uppdrag att utarbeta en handlingsplan i nära samverkan med stadsledningskontoret, förvaltningar, bolag och andra intressenter.

Idrottsförvaltningen delar stadsarkivets uppfattning om vilka områden som bör prioriteras i strategin. Dessa områden är:

1. Samsyn: Inom staden etableras samsyn kring behovet en effektiv digital informationsförsörjning.
 2. Samverkan: Strukturerad samverkan mellan ansvariga för digital informationsförsörjning stärks.
 3. Kvalitet och autenticitet: All information i staden skapas och struktureras så att kvalitet och autenticitet kan bekräftas.
 4. Standarder: Stadens informationsstandarder ger bättre tillgänglighet till information.
 5. Ökad användning: Informationens användning ökar och användbarheten förbättras.
 6. Informationsvärdering: Staden bedriver en systematisk informationsvärdering.
- Idrottsförvaltningen ser positivt på ett gemensamt digitalt arkivprogram för Stockholm stad och flera arbetsprocesser kommer att underlättas och öka samverkan mellan förvaltningarna, till exempel fastighetskontoret.

Stadens centrala styrdokument benämns numera antingen program eller riktlinjer. Förvaltningen förutsätter, när förslaget till digital arkivstrategi slutligt antas av kommunfullmäktige, att det har döpts om till exempelvis ”DigIn – program för digitalt arkiv i Stockholms stad”.

Kyrkogårdsnämnden

Kyrkogårdsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 september 2015 att överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kyrkogårdsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 10 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Kyrkogårdsförvaltningen ser positivt på den föreslagna strategin. Förvaltningen ser fram emot införandet av en gemensam arkivstrategi för Stockholms stad och har i övrigt inga egna synpunkter i ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 september 2015 att delvis godkänna kulturnämndens förslag och därutöver anföra följande:

Vi anser att ambitionen att Stockholm ska ha ett transparent informationshanteringssystem som central resurs för medborgare,

organisationer och näringsliv är god. Det vi tycker saknas är dock en grundlig konsekvensutredning kopplad till strategin. I strategin hänvisas dock till en handlingsplan som förväntas konkretisera det fortsatta arbetet. Vi hade dock önskat att kulturnämnden redan i strategin bl.a. hade behandlat vilka ekonomiska konsekvenser den kan komma att ha för i stadens nämnder. Vi vill även lyfta fram det allmänna behovet av att se över samtliga styrdokument inom IT-området. För det fall att detta görs, anser vi att den aktuella strategin bör kunna ingå i en sådan översyn för att anpassas till övriga IT-dokument.

Reservation anfördes av vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Joar Forssell (FP), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 september 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Det är svårt att utläsa vad strategin innebär i praktiken. Det är allmänt vällovliga principer som det är svårt att ha någon invändning emot. Miljöförvaltningen är varm tillskyndare av digitala arkiv men det finns påtagliga brister i det nuvarande systemet när det gäller validering och felhantering av filer och leveranskvitton.

Kulturförvaltningen borde därför i första hand koncentrera sig på att få överföringen av information till e-arkivet att fungera på ett mer problemfritt sätt. Strategin talar dock mer om informationsförsörjning än digitala arkiv. Någon gräns vid just arkivering - dvs. avslutade ärenden - har inte ställts upp. Tvärtom får man intrycket att strategin även omfattar pågående ärenden.

Kulturnämnden skall utarbeta en handlingsplan som skall realisera strategin. En sådan handlingsplan kanske kan utvisa vad det i praktiken är fråga om och vad de operativa konsekvenserna är för stadens förvaltningars och bolags olika informationssystem. Därvid omnämns att strategin skall realiseras i nära samverkan med pågående program såsom E-dok.

E-dok är ett förslag på gemensamt ärendehanteringssystem som såvitt är känt numera inskränker sig till hantering av nämnd- och styrelseärenden. Miljöförvaltningen har tillsammans med bl. a STOKAB, Servicenämnden m fl. uttalat mycket skarp och förödande kritik mot E-dokutredningen. Dessvärre tog kommunfullmäktige ändå E-dok projektet trots de allvarliga brister i utredningen som förelåg och utan en tydlig avgränsning av E-doks omfattning. Förvaltningen och nämnden har dock anført att om E-dok avgränsas till att avse hantering av nämnd- och styrelseärenden kan det godtas även om de praktiska och konkreta konsekvenserna inte kan bedömas.

Nu kommer ett nytt förslag från Kulturnämnden - Dig In. Det är återigen samma fluffiga och tillsynes intetsägande allmänt välvilliga honnörsord som radas upp. Men

någon konkret beskrivning av vad man vill åstadkomma i praktiken finns inte. Än mindre finns det ens en antydning till redovisning av de praktiska konsekvenserna för nämnder och bolag. En strategi som är så allmängiltig ger ingen närmare vägledning. Man måste därför avvakta den föreslagna handlingsplanen för att närmare kunna ta ställning till om den strategiska inriktningen är bra eller dålig. Man grips också av tvivel om vad som är Kulturnämndens avsikt.

Strategin är framtagen i Chydeniusinitiativets anda. Därmed torde avses den skrivelse som den förra majoriteten la i Kulturnämnden 2009 varvid stadsarkivet fick i uppdrag att hedra Anders Chydenius gärning genom att återkomma med förslag på återkommande aktiviteter som uppmärksammar hur offentlighetsprincipen kan förverkligas med informationstekniken i det nya e-arkivet. Anders Chydenius var kyrkoherde i Österbotten och riksdagsman för mösspartiet och bl. a en av initiativtagarna till 1766 års tryckfrihetsförordning. Chydeniusinitiativet kom till för att hedra hans minne i samband med 200-årsminnet av att Sverige förlorade Finland till Ryssland.

Uppdraget till stadsarkivet är allmänt hållet, men syftar uppenbarligen till att utreda hur staden ska förhålla sig till begrepp som ”allmänna handlingar”, när stadens information sparas som data, och inte som fysiska dokument och hur stadens olika förvaltningar praktiskt kan offentliggöra sina egna datakällor på ett enkelt och öppet sätt.

Det är självklart vällovligt att offentlighetsprincipen utvecklas och att staden tillgängliggör arkiverade handlingar för såväl forskning som allmänhet. Det har emellertid redan skett på en rad olika sätt, inte minst genom Open data mm. När det gäller arkiverade handlingar är problemen för förvaltningar och bolag begränsade. Digitala handlingar lämnas enligt ett förfaringssätt som är väl definierat och för miljöförvaltningens del sker enligt väl fungerande rutiner. Den som vill ta del av arkiverade ärenden kan sedan ärendena överlämnats till stadsarkivet på ett enkelt sätt få digitala utdrag ur handlingarna såvida inte sekretess gäller i det enskilda fallet.

Om strategin däremot även avser digitala handlingar i pågående ärenden är problemen större. Det är därför beklagligt att Kulturnämnden inte konkretiserat syftet med strategin och vilka de operativa konsekvenserna blir för bolag och förvaltningar. Det kan bero på att Kulturnämnden helt enkelt inte riktigt gjort klart för vad som skall åstadkommas i praktiken eller i varje fall inte förmått att redovisa dessa tankar. Men det kan också vara ett led mot en allmän integrering av alla ärendehanteringssystem i staden. Om syftet är det senare, anser förvaltningen att den utredning som nämnden nu har att yttra sig över är helt otillräcklig för att ligga till grund för ett närmare ställningstagande. Vid sådant förhållande bör kommunstyrelsen återremittera ärendet till kulturnämnden med hemställan om att nämnden redovisar vad den vill åstadkomma i mer konkreta termer och därvid också i varje fall översiktligt redovisa de konkreta konsekvenserna för nämnder och bolag.

Servicenämnden

Servicenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 september 2015 att återopa detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Serviceförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 4 september 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen stödjer de målsättningar (prioriterade områden) som anges i förslaget till digital arkivstrategi för staden. Målen är relevanta för området och anknyter till lagstiftningen gällande offentlighet, förvaltning och arkiv samt till kommunfullmäktiges mål i budgeten, exempelvis gällande effektivare förvaltning respektive att främja näringslivets utveckling.

Det kan konstateras att strategin endast anger stadens inriktning och målsättningar när det gäller informationsförsörjning och inte omfattar några skrivningar med vägledande resonemang eller aktiviteter för hur den ska realiseras. Här är det angeläget att frågorna om genomförandet kan konkretiseras i det fortsatta arbetet med en handlingsplan. För tydlighetens skull kan det också övervägas att närmare klargöra hur kopplingen mellan strategins mål (som avser in-formationsförsörjning i stort) och arkivfrågorna ser ut.

Förvaltningen menar också att det är viktigt att förtydliga hur för-slaget till arkivstrategi sammanhänger med kommunfullmäktiges tidigare beslut (KF 2013-06-10, dnr 033-799/2011) om att införa standardiserade arbetssätt med tekniskt systemstöd (eDok) samt med de pågående insatserna på detta område. I det sammanhanget behöver det förtydligas vad Dig in ska tillföra utöver de mål och insatser som redan omfattas av införandet av eDok.

Slutligen noterar förvaltningen att flera av de prioriterade områden/målsättningar som anges i förslaget även ingick i stadens projekt Navet som påbörjades 2009. Några erfarenheter eller slutsatser från detta arbete (liksom från eDok) redovisas inte i remissärendet. Det är viktigt att de vunna erfarenheterna på området beaktas i det fortsatta arbetet med att utveckla den digitala arkivstrategin.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 september 2015 att hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 28 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Det är angeläget att staden har en digital arkivstrategi. Vi befinner oss i en brytningstid där fortfarande en stor del av de allmänna handlingar som uppkommer i stadens verksamheter skrivs ut och bevaras i pappersform. Det finns också en stor mängd digitala allmänna handlingar där man behöver ha en tydlig strategi för bevarandet. Det finns annars risk för att allmänna handlingar inte bevaras för framtiden och att offentlighetsprincipen urholkas.

Förvaltningen tillstyrker förslaget till arkivstrategi. I nuläget finns det frågor som behöver tydliggöras för att skapa den samsyn som är grunden för god offentlighetsstruktur i staden. En digital arkivstrategi som kompletteras med en handlingsplan bör kunna lägga en bra grund för hanteringen av digitala allmänna handlingar i staden.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 10 september 2015 att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen

Stadsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 30 juni 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadsnämnden har för yttrande erhållit en remiss om en digital arkivstrategi för digital informationsförsörjning, Dig In. Den rör ett förslag som stadsarkivet har tagit fram som ska stödja stadens arbete med att möta stockholmarnas och andra intressenters behov av tillgång till information och realiserandet av offentlighetsprincipen i det digitala sammanhanget. Strategin ska genomföras genom en handlingsplan som ska tas fram i samarbete med stadsledningskontoret, stadsarkivet, förvaltningar, bolag och andra intressenter.

Stadsbyggnadskontoret kan konstatera att denna strategi ligger i linje med de förslag som tidigare tagits fram i projektet Navet1 och i projektet eDOK2. De svar som kontoret lämnat på dessa remisser är fortfarande relevanta. I remissvaret på Navet var Stadsbyggnadskontoret positiv till förslag till gemensamma informationsstandarder, begreppsmodeller och metadatakataloger och pekade på att dessa är en förutsättning för att staden ska kunna utbyta information och bygga gemensamma lösningar där så behövs. Detta överensstämmer med det som i denna remiss förslås kring standarder. För att uppnå en ökad användning och transparens av stadens informationsresurs är standarder en nödvändighet. Staden har och kommer ha många olika informationssystem och ett sätt att kunna hitta och återanvända information i dessa är att använda väl etablerade standarder framtagna inom ISO och svensk standardisering. Detta stödjer stadsbyggnadskontoret.

Stadsbyggnadskontoret stödjer även behovet av samsyn kring behovet av en

effektiv digital informationsförsörjning och hur den ska definieras.

Ett strukturerat samarbete kring dessa frågor behövs också i staden. Idag är många parter inblandade och ansvarsgränserna är inte alltid klara. Förvaltningar och bolag är informationsansvariga och har flera olika parter att rådfråga. Några exempel är stadsarkivet som ger stöd och riktlinjer och fattar gallringsbeslut, stadsledningskontoret som ansvarar för IT-arkitekturen och riktlinjer för informationssäkerhet samt juridiska avdelningen som svarar för juridisk expertis. För att staden ska kunna agera som en helhet krävs samsyn bland de inblandade parterna och tydliga ansvarsgränser som gör det lättare för förvaltningar och bolag att ta sitt informationsansvar.

I dag skapas mycket information och ett stöd i ett systematiskt arbete med informationsvärdering välkomnas.

I övrigt har stadsbyggnadskontoret inget att erinra mot denna strategi det är däremot viktigt att handlingsplanen tas fram i samverkan med alla inblandade parter, det är först då som helheten kan bedömas.

Benämningen Dig In, digital arkivstrategi leder tanken fel och stadsbyggnadskontoret föreslår att ordet arkiv tas bort från strategins titel eftersom strategin ska gälla hela processen för informationsförsörjning, dvs från det en handling kommer in, upprättas och tills den gallras eller arkiveras och kan återanvändas i olika slags tjänster.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 september 2015 att överlämna förvaltningens tjänstutlåtande som svar på remissen.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har inga invändningar eller tillägg att göra till före-slagen arkivstrategi. Strategin är tydlig och genomarbetad och med en kompletterande handlingsplan kommer förutsättningarna att leva upp till gällande lagstiftning och stadens ambitioner inom området att stärkas.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänstutlåtande som svar på remissen och att beslutet justeras omedelbart

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 september 2015 att godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och

överlämnar det till kommunstyrelsen

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 15 juli 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Äldreförvaltningen stödjer huvudsakligen förslaget till Dig In-digital arkivstrategi för Stockholms stad och framför en del synpunkter.

I stadens verksamheter skapas hela tiden stora mängder information som lagras och kommuniceras digitalt redan i dag. Med hjälp av den digitala webbapplikationen Insyn publiceras sedan flera år både tjänsteutlåtanden (som är allmänna handlingar som inte är belagda med sekretess) och protokoll från sammanträden från stadsdelsnämnder, facknämnder, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige innehållande politiska beslut.

Det finns några diarieföringssystem Diabas, Platina m.m. som tillämpas av stadens verksamheter sedan början på 2000-talet för digital registrering av allmänna handlingar/information.

Kommunfullmäktige beslutade den 11 maj 2009 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inrätta ett för stadens nämnder och bolag gemensamt e-arkiv för långtidslagring av information samt att identifiera och ta fram för staden gemensamma informationsstandarder, begreppsmodeller, riktlinjer och metadatakataloger. Uppdraget genomfördes i projektform under namnet Navet och en digital arkivprocess "eArkiv" har föreslagits som en teknisk lösning för att samla stadens digitala information på ett ställe och ge såväl stadens verksamheter som allmänheten enkel tillgång till kvalitetssäkrad information.

eDok/eArkiv

Som en del i införande av stadens eArkiv genomfördes en fördjupad förstudie avseende stadens ärende- och dokumenthantering. Förstudien föreslog att en för staden gemensam helt digital ärendehanteringsprocess med dokumenthantering införs inklusive nya funktioner för remiss-, nämnd- och styrelsehantering, arbetsyta och handlingslager, distribution och publicering. Systemet bör kunna integreras med andra för staden gemensamma system samt till viss del vara tillgänglig för stadens utförare, externa samarbetspartners, medborgare och näringsliv.

Äldreförvaltningen anser att digitalisering av informationsflöde i ett modern samhälle blev ett faktum som kräver en ny gemensam och tekniskt utvecklad plattform för ärende- och dokumenthantering för hela Stockholms stad. Det ska vara enkelt och snabbt att registrera, söka och lagra information/handling.

Äldreförvaltningen anser att remissen tar upp en viktig aktuell och central fråga om en rätt hantering av det ständigt växande digitala informationsflöde. Strategin behövs särskilt med tanke på den enorma omfattningen av digital hantering av information i stadens samtliga nämnder och bolag, i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, råden och utskotten; hanteringen som omfattar både diarium och arkivering. Olika

delar i den digitala gemensamma hanteringen av information i Stockholms stad måste vara kompatibla med varandra och lättåtkomliga åt allmänheten samt säkra i användning.

Förslag till ”Dig In - Digital arkivstrategi” nämner kort värdet av stadens information som minnes- och bevismaterial. Äldreförvaltningen anser att denna del förtjänar större uppmärksamhet. Ökningen av informationsmaterial beror bland annat på att vi lever i ett kommunikativt samhälle där medborgarnas krav på insyn och lättillgänglig information hela tiden ökar. Kommunikation via både webb och tryckt material blir alltså ett medel för att fattade politiska beslut ska realiseras. Hur beslut implementeras och uppfattas beror i mångt och mycket på hur informationen i slutledet, alltså till stockholmarna, är utformad.

E-tjänster på stadens webbsida kommer att ständigt förbättras och utvecklas och Dig In-strategin bör även relatera till dessa interaktiva funktioner.

För framtida forskning och som erfarenhetsbank för stadens medarbetare blir tonalitet, utseende på webb och broschyrer, annonser med mera en ovärderlig källa för framtida forskning till att förstå hur verksamheterna vänder sig till stockholmarna och andra intressenter. Idag är det relativt enkelt att arkivera en broschyr men äldreförvaltningen ställer sig frågande till hur motsvarande kan göras för exempelvis stadens webbsidor som dagligen uppdateras ett otal gånger, i stort och smått.

Sammanfattningsvis ser äldreförvaltningen gärna att sådant informationsmaterial som inte omedelbart kan ordnas in under allmänna handlingar som vi känner dem idag kan också omfattas av den nya digitala arkivstrategin.

Handlingsplan

Remissen föreslår att kulturnämnden får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för realisering och en gemensam tillämpning av Dig In – strategin i stadens samtliga verksamheter.

Äldreförvaltningen anser att en praktisk handlingsplan med anvisningar kommer att underlätta det dagliga arbetet.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 september 2015 att godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss om en samlad digital arkivstrategi för staden samt handlingsplan för genomförande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det är angeläget att Stockholms stad med sin omfattande

informationshantering utvecklar strategier för att säkra en god digital offentlighet och tillhandahålla öppna data. Öppen förvaltning och öppen data kan ur medborgarperspektiv ses som ett led i ökad insyn och delaktighet för stadens invånare.

Förvaltningen anser att alla de sex föreslagna områdena utgör viktiga delar i en handlingsplan för genomförande. Förvaltningen för särskilt fram att stadens mål för digital informationsförsörjning, bl.a. ska generera en effektiv förvaltning, vilket i högre grad bör lyftas fram i strategin. Förvaltningen föreslår att nämnden föreslår att kommunfullmäktige godkänner strategin och uppdrar till kulturnämnden att utarbeta en handlingsplan för realisering av strategin utifrån förslag från stadsarkivet med en komplettering av att förslag till strategin i högre grad än nu lyfter fram behovet av en ökad digital informationsförsörjning eftersom en sådan ger ökad effektivitet i förvaltningens verksamheter

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 september 2015 att tjänsteutlåtandet överlämnas som svar på remissen.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 augusti 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till förslaget om en digital arkivstrategi. Förslaget utgör en bra grund till samsyn kring den digitala informationsförsörjningen inom Stockholms stad.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 28 september 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen är, tillsammans med bolagen, över lag positiv till förslagen i den digitala arkivstrategin. Det är bra att strategin ska stödjas av en konkret handlingsplan, som utarbetas i samverkan med bl.a. stadsledningskontoret, bolag och förvaltningar.

Det är dock centralt att, i den fortsatta processen, ta hänsyn till respektive nämnds/bolags specifika verksamhet, organisation och de regelverk och den lagstiftning som styr arbetet. Det viktigt att staden, i det kommande arbetet med handlingsplanen, tar hänsyn till dessa olika förutsättningar.

Eftersom det idag inte bara skapas digital information, utan även analog, i pappersform, kan det vara en idé att en strategi tar ett helhetsgrepp om all information,

oavsett format. Det kan även på sikt bidra till att minska antalet övergripande styrdokument inom staden.

Underremiss

Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Familjebostäder anser att arbetet med att ta fram och implementera en digital arkivstrategi är väl motiverat samt att de sex prioriterade områdena är relevanta. Bolaget är således positivt till den digitala arkivstrategin och ställer sig bakom förslaget i sin helhet.

Micasas remissvar har i huvudsak följande lydelse

Micasa ställer sig positiv till de förslag som ges i den digitala arkivstrategin för Stockholms stad. Det är bra att en handlingsplan nu utarbetas i nära samverkan med stadsledningskontoret, förvaltningar och bolag m.fl. intressenter med syfte att genomföra implementeringen av den digitala arkivstrategin.

Stockholmshems remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholmshem anser att arbetet med att ta fram och implementera en digital arkivstrategi är väl motiverat samt att de sex prioriterade områdena är relevanta. Bolaget är således positivt till den digitala arkivstrategin och ställer sig bakom förslaget i sin helhet.

Bostadsförmedlingens remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bostadsförmedlingen stödjer den föreslagna digitala arkivstrategin. Genom att säkerställa den digitala informationens kvalitet och tillgänglighet stärks offentlighetsprincipen i digitala sammanhang. En gemensam standard och informationsvärdering förenklar också verksamhetens arbete med den digitala informationen. Bra förutsättningar för att göra det enklare för såväl medarbetare i stadens verksamheter, som för medborgare och andra intressenter att hantera och ta del av den stora mängden digital information.

SISAB:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

SISAB anser att, eftersom vi går mot en allt mer digitaliserad framtid, så är det angeläget med en gemensam digital arkivstrategi för staden.

Förslaget till digital arkivstrategi, Dig In verkar väl genomarbetat och har tagit hänsyn till viktiga frågor såsom kvalitet och effektivitet. SISAB ser bara fördelar med detta förslag och det känns som en naturlig utveckling av framtidens behov av säkrare och mer lättillgängligare information.

Stokabs remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Från Stokabs sida välkomnas en strategi där stadsarkivet uppmuntrar och stödjer stadens verksamheter i deras arbete med digital informationshantering. En verksamhetsövergripande arkivstrategi som föreslås med en gemensam strukturerad

Samverkan mellan informationsansvariga innebär att varje bolag/förvaltning inte behöver ta fram sin egen digitala arkivstrategi. En gemensam arkivstrategi fråntar dock inte varje verksamhet sitt eget informationsansvar. Stokab anser att Stadsarkivet genom utbildning och informationsinsatser kan bidra till att handläggare inom förvaltningar och bolag i slutändan säkerställer att informationen som upprättats korrekt också är tillgänglig och användbar.

Stadens informationshantering styrs främst av tryckfrihetsförordningen samt av offentlighets- och sekretesslagen. Huvudregeln i tryckfrihetsförordningen är att information oavsett dess form skall vara tillgänglig för allmänheten, den så kallade offentlighetsprincipen. Vid utformandet av digital arkivstrategi behöver man även hämta underlag från Riktlinjen avseende informationssäkerhet och Trygghets- och säkerhetsprogrammet. Målet med Stockholm stads informationssäkerhet är att korrekt information ska finnas tillgänglig för behöriga på ett spårbart sätt när det behövs.

Även om huvudregeln är att information skall vara tillgänglig för allmänheten så skall handlingen också prövas om den skall omfattas av ett särskilt skydd s.k. sekretess. Sekretessbelagd information skall skyddas från obehörig åtkomst. Mot denna bakgrund är det för Stokab centralt att en digital arkivstrategi ger utrymme så att varje verksamhet har ett eget rådrum för att bedöma om sekretess förekommer eller inte.

Stockholm Parkerings remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Parkering anser att det är av stor vikt att digitalt lagrad information hanteras på ett korrekt sätt så att den är tillgänglig både för nutida och framtida behov. Riksarkivet har upprättat riktlinjer för en arkivstrategi för bevarande av digitala handlingar. Förslaget till ”Dig In – Digital arkivstrategi för Stockholm stad” följer dessa riktlinjer. Den föreslagna arkivstrategin skapar goda förutsättningar för en fortsatt utveckling av offentlighetsprincipen och medborgarnas rätt till insyn och påverkan. Stockholm Parkering ser därför positivt på att staden, genom Stadsarkivet, tar fram långsiktiga och hållbara strategier för de områden som anges i tjänsteutlåtandet.

Stadsteaterns remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stadsteatern ställer sig positiv till Stadsarkivets förslag till digital arkivstrategi för Stockholms stad, inkluderande samsyn, samverkan, kvalitetsfokus, gemensamma standarder, användarbarhet och systematisk informationsvärdering.

Stadsteatern bedriver en omfattande kulturell verksamhet och välkomnar därför en utökad dialog med besökare, medborgare och organisationer. Den föreslagna digitala arkivstrategin blir ett hjälpmedel och ett stöd för ett förbättrat informationsflöde till Stadsteaterns intressenter. Den föreslagna digitala arkivstrategin torde dessutom ge interna effektivitetsvinster genom bättre dokumentationsöverblick och snabbare informationsåtkomst.

Stadsteatern önskar vara delaktig i den handlingsplan som Stadsarkivet kommer att utarbeta och ser den förestående digitaliseringen av dokumenthantering – eDok – som

en betydelsefull förutsättning för ett förverkligande av den föreslagna arkivstrategin.

SGA Fastigheters remissvar har i huvudsak följande lydelse:

SGA Fastigheter utvecklar och förvaltar Globenarenorna för Stockholms stad. I detta uppdrag ser bolaget ett behov av att bevara och hålla information om byggnader och anläggningar tillgängliga för verksamheten, men även för medborgare, organisationer och näringsliv. Genom den digitala utvecklingen har mängden information ökat mycket kraftigt, bland annat genom e-post, webbsidor och bloggar.

Bolaget ser vikten av att en samsyn etableras om vad digital information är och att man säkerställer den digitala informationens kvalitet, tillgänglighet och användbarhet nu och i framtiden.

SGA Fastigheter finner att den framarbetade digitala arkivstrategin bidrar till en gemensam struktur, vilket är en förutsättning för att staden ska kunna säkerställa att den digitala informationen kan möta efterfrågan för vidareutnyttjande utifrån medborgares, näringslivets, stadens eget, samhällets och forskningens behov.

Effektiv digital informationsförsörjning förutsätter att informationen värderas metodiskt och systematiskt och att det görs tidigt i processen. Det är tidskrävande och kostsamt att arkivera information, det är viktigt att resursåtgången för detta inte ökar på bekostnad av verksamheten.

S:t Erik Markutvecklings remissvar har i huvudsak följande lydelse:

S:t Erik Markutveckling har liten egen organisation och upphandlar en stor del av verksamheten externt. Detta bör beaktas i kommande handlingsplan för att nå målen för den digitala informationsförsörjningen om ökad transparens, ökat vidareutnyttjande och effektivare förvaltning.

Bolaget anser att prioriteringarna i strategin som redovisas i Stadsarkivets förslag är angelägna och relevanta. I nästa steg där en handlingsplan ska tas fram anser bolaget att det är viktigt att beakta respektive nämnds/bolags specifika verksamhet, organisation och de regelverk och den lagstiftning som styr verksamheten. För att vara ett stöd i stadens arbete med att möta stockholmarnas och andra intressenters behov av tillgång till information är det viktigt att handlingsplanen tar hänsyn till dessa olikheter.

S:t Erik Markutveckling använder idag, liksom många andra bolag/nämnder, insynsverige.se/stockholm och egen hemsida för att främja transparensen och tillgången till information för medborgare, kunder, samarbetspartners och näringsliv. Bolaget anser att kommande handlingsplan bör bygga vidare på dessa befintliga och väl fungerande system.

SBR:s remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm drivs av människornas innovationsförmåga, entreprenörskap och kreativitet och ett diversifierat näringsliv ger en stabil grund för fortsatt tillväxt med ökad välfärd och service till stadens invånare.

Under 2014 nyregistrerades 22 730 företag och föreningar i länet varav 13 307 i

Stockholms stad. Genom att göra det möjligt för näringslivet att nyttja information som skapas i stadens verksamheter på olika sätt och i olika syften bidrar staden ytterligare till att utveckla Stockholm som företagsplats. Förbättrade förutsättningarna för att driva, starta och etablera företag i Stockholm skapar vidare förutsättningar för utveckling av nya arbetsplatser.

Staden bidrar även till att gynna entreprenörskap och innovation vilket kan kombineras med Stockholms starka tillväxt inom ICT-branschen. På så sätt kan även stadens internationella position för Start Up företag inom tech-sektorn stärkas.

Stockholm Business Region AB ser därför positivt på kulturnämndens förslag om digital arkivstrategi för Stockholms stad.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen är, tillsammans med bolagen, överlag positiv till förslagen i den digitala arkivstrategin för Stockholms stad och anser att de övergripande prioriterade områdena är relevanta. Det är bra att strategin ska stödjas av en konkret handlingsplan, som utarbetas i samverkan med bl.a. stadsledningskontoret, bolag och förvaltningar.

Stockholms stad ska arbeta för en god offentlighet, genom en effektiv hantering av information. Det ska bl.a. ske genom en samsyn inom staden och förstärkta samarbeten. Samtidigt är det centralt att i den fortsatta processen ta hänsyn till respektive nämnds/bolags specifika verksamhet, organisation och de regelverk och den lagstiftning som styr arbetet. För att vara ett stöd i stadens arbete med att möta stockholmarnas, informationsanvändarnas och andra intressenters behov är det viktigt att staden i det kommande arbetet med handlingsplanen tar hänsyn till dessa olika förutsättningar.

Eftersom det idag inte bara skapas digital information, utan även analog, i pappersform, kan det vara en idé att en strategi tar ett helhetsgrepp om all information, oavsett format. Detta för att strategin med tillhörande handlingsplan ska vara ett ännu bättre stöd för såväl verksamheterna, som användarna. Det kan även på sikt bidra till att minska antalet övergripande styrdokument inom staden.

I strategin framgår det att arbetet även ska ”bidra till en professionell hantering av den digitala informationsförsörjningen för att nå Vision 2030 – ett Stockholm i världsklass”. Dessa skrivningar bör uppdateras i enlighet med nya budget- och visionsdokument inom staden.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) enligt följande.

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation anfördes av Joar Forssell (FP) enligt följande.

1. Att delvis bifalla kontorets förslag till beslut.
2. Att därutöver anföras.

Stockholms stads verksamheter ska ha Sveriges mest transparenta informationshantering. Stadens sätt att hantera och bevara digital information ska främja medborgarnas insyn, näringslivets behov, och möjlighet till innovation, och säkerställa öppenhet idag och i framtiden. Att ta fram en digital arkivstrategi som tjänar verksamheternas behov och bidrar till en högkvalitativ och tillgänglig informationshantering är en del i den ambitionen.

Miljöförvaltningen har lagt fram flera mycket värdefulla synpunkter i sitt tjänsteutlåtande. Dessa bör inarbetas i den digitala arkivstrategin. Det interna remissväsendet i staden är till just för att utveckla och förbättra förslag. Vi anser dock att det olyckligt att förvaltningen föreslår ett beslut om att avstyrka förslaget vilket kan tolkas som ett ställningstagande till att inte gå vidare med att utarbeta och anta en digitalarkivstrategi.